

РЕШЕНИЕ

№ 42985

гр. София, 22.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 11 състав, в публично заседание на 15.12.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Петя Стоилова

при участието на секретаря Стаменка Симеонова, като разгледа дело номер **8924** по описа за **2025** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.145-178 АПК вр. с чл.84, ал.3 от ЗУБ.

Образувано е по жалба на С. К., гражданин на А. срещу Решение № 4487/11.08.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

В жалбата се излагат съображения, че обжалваният административен акт е незаконосъобразен поради нарушение на материалния закон и съществено нарушение на административнопроизводствените правила при издаването му. Изложените съображения в атакувания административен акт са незаконосъобразни, тъй като административният орган необосновано и с противоречиви мотиви не кредитира факта, че причините на молителя за напускане на А. са свързани със системни нападения и дискриминация, включително принудително изпращане на война, спрямо членовете на малцинствената група, към която той принадлежи, тъй като е таджик и служител на националната армия на предходния режим. В хода на производството пред административния орган са изложени подробно причините, поради които изпитва основателен страх от преследване в А., а именно, обстоятелството, че принадлежи към горепосочената етническа група и към определена социална група - сътрудничели на чуждестранните войски. Поради тези обстоятелства се страхува за живота и здравето си и се опасява, че ще бъде подложен на преследване в случай, че бъде върнат в държавата на произход. Твърди се в жалбата, че анализът на изложената в решението обстановка в А., конкретно по отношение на положението на лица, които са узбеки е непълна. По никакъв начин не се сочат данни от независими източници за реалното им положение в страната на произход. Цитира се

справка, която самият административен орган е издал, без да се посочват източниците, послужили за издаване на същата.

В проведеното по делото открито съдебно заседание, оспорващият се представлява от адв. П.. Поддържа жалбата, като счита, че не е анализирана задълбочено бежанската история на доверителя му. Заявява, че е налице риск от преследване на молителя в А.. Претендира присъждане на разноски по представен списък.

Ответникът - Председателят на ДАБ се представлява в последното о.с.з. не изпраща представител.

СГП не взема участие.

Административен съд София- град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С. К., [дата на раждане] в общ. Ш., А., гражданин на А., етническа принадлежност узбек е подал молба за международна закрила на 25.03.2025г. в РПЦ [населено място]. Не изчаква края на административното производство за предоставяне на международна закрила, а напуска самоволно общежитието на отдел „ПМЗ - кв. Военна рампа“, където е бил настанен. Задържан е от властите в А. и е върнат в Република България, съгласно Регламент Д. (Регламент (ЕС) №604/2013). В проведено интервю на 03.04.2025г. разказва, че напуснал А. нелегално през 2023 година. Преминал транзитно през П. и И., като останал в двете държави приблизително по една седмица. След това заминал за Турция, където останал една година в лагер „А.“. Заявява, че не е имал кимлик, когато обяснил на турските власти, че при връщане в А. животът му ще бъде в опасност, те го настанили в лагера. Искали да го депортират от Турция, но той продължил към България. Тръгнал от И. към България и пътувал 4-5 дни, като бил в гората. Влязъл на територията на Р. България по нелегален начин, но не може да посочи точната дата. Когато преминали границата, били задържани от полицията, която иззела телефоните им и ги транспортирала в лагер. С. К. мотивира молбата си за международна закрила с твърдението, че баща му работил държавна работа като майстор, който ремонтирал колите на държавните служители. След като талибаните дошли на власт, той напуснал държавната работа и след време започнал същата работа при талибаните, но те не му плащали и затова напуснал и тях. Споделя, че след като напуснал работа, талибаните започнали да го тормозят и да настояват да се върне на работа. Поради това бащата заминал за У., а молителят дошъл в България. Твърди, че баща му го посъветвал да избяга за И. или Турция, тъй като ако остане, един ден ще стане нещастен. молителят не е бил заплашван, отвличан, насилван или преследван в А.. Не е имал проблеми с никого и талибаните не са го тормозили. Според молителя в А. няма сигурност. Допълва, че е узбек, а в А. основното население са пащуни, които не обичат узбеките и не ги оставят на мира, взимат им нивите и всичко останало. Въпреки това, той лично не е имал проблеми заради етническата си принадлежност.

С оспореното в настоящото производство Решение № 4487/11.08.2025г. Председателят на ДАБ-МС, на основание чл. 75 , ал. 1, т. 2 и 4, вр. с чл. 8 и чл. 9 от ЗУБ е отказал да предостави статут на бежанец и хуманитарен статут на С. К.. Приел е, че по отношение на кандидата не са налице предпоставките за предоставяне на статут на бежанец по чл. 8, ал. 1 от ЗУБ, а именно: по причини основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към

определена социална група. Приел е за безспорно установено, че етническата принадлежност на молителя е узбек и че той не е политически ангажиран. От анализа на заявените в хода на административното производство обстоятелства е направен извод, че на фона на общата общественно-политическа и социално-икономическа обстановка в А., той е направил опит да представи своята бежанска история, ползвайки общоизвестни за страната факти, единствено с цел да получи закрила, без историята на чужденеца, която е противоречива и нелогична да съдържа твърдения за осъществено каквото и да било преследване. Обсъдена е общата обстановка в А., която не дава основание за страх от преследване по смисъла на Женевската конвенция от 1951 година. Тъй като при навлизане на територията на Република България не се е предал доброволно, а е бил задържан от полицейските власти, е прието от административния орган, че лицето е имало намерение да премине нелегално за друга държава. Възползвал се е от възможността да го направи след като е бил настанен в общежитието на отдел „ПМЗ – кв. Военна рампа“ и е бил върнат от А. по реда на Регламент Д. (ЕС) №604/2013, поради което е квалифициран като мигрант по смисъла на Глава II, § 62 от Наръчника по процедури и критерии за определяне на статут на бежанец, издаден от Службата на Върховния комисариат на Организацията на обединените нации за бежанците.

Прието е, че за С. К. липсват предпоставките за предоставяне и на хуманитарен статут, тъй като твърдения, че е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като смъртно наказание или екзекуция, молителят не прави и не е бил принуден да напусне държавата по произход, поради реална опасност от изтезание или нечовешко или унизително отнасяне, или наказание. Кандидатът не е бил обект на никакви посегателства и не е претърпял никакво насилие. Направен е извод, че молителят не е бил изложен и за него не съществува бъдещ риск от посегателства по чл.9, ал.1, т.1 и т.2 от ЗУБ. Обсъдена е в тази връзка информацията, изложена в приложената по делото Справка с вх. № МД-02-320/11.06.2025г. на Дирекция „Международна дейност“ на ДАБ, от която е заключено, че А. не се намира в състояние на въоръжен вътрешен или международен конфликт. Признато е, че определени уязвими групи могат да попаднат в хипотезата на чл. 9 от ЗУБ, но видно от материалите по преписката С. К. не попада в тази категория. Не са установени и разширенията, дадени в Тълкувателно решение от 17.02.2009 г. по дело С-465/2007г. на СЕС по тълкуването на чл. 15, б. „в“ от Директива 2004/83/ЕО (отм. с Директива 2011/95/ЕС), които се преценяват единствено във връзка с прилагане на нормата на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е процесуално допустима като подадена от лице имащо правен интерес от оспорването на процесното решение, в законоустановения срок. Разгледана по същество, жалбата е неоснователна.

Оспореният индивидуален административен акт е издаден от компетентен орган – председателя на Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет на осн. чл. 48, т. 1 от ЗУБ. Решението е издадено в писмена форма, при спазване на административнопроизводствените правила, при правилно прилагане на материалния закон и в съответствие с неговата цел.

От приетите по делото доказателства се установява, че жалбоподателят е информиран писмено, на разбираем за него език, за реда, който ще се следва в производството, за правата и задълженията му, както и за организациите, които предоставят правна и социална помощ на чужденци (чл. 58, ал. 8 ЗУБ). Своевременно и надлежно е уведомен за датата на насроченото

интервю, по време на което му е била дадена възможност да изложи бежанската си история и да ангажира доказателства в подкрепа на твърденията си на заявления от него език, като за целта е бил осигурен превод. Видно от представения протокол от проведеното интервю (на лист 33 от делото), то е проведено на заявления от кандидата език дари, като той изрично е удостоверил с подписа си, че няма възражения и допълнения.

Обжалваното решение е издадено и в съответствие с материалния закон. Изложеното определя спора като материалноправен относно наличие на основания за предоставяне на международна закрила по чл. 8 и чл. 9 ЗУБ въз основа на елементите от личната бежанска история на кандидата, обсъдени съобразно актуалната ситуация в страната му на произход.

Съгласно чл. 8, ал. 1 ЗУБ статут на бежанец в Република България се предоставя на чужденец, който поради основателни опасения от преследване, основани на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група, се намира извън държавата си по произход и поради тези причини не може или не желае да се ползва от закрилата на тази държава или да се завърне в нея. Понятието "преследване" е дефинирано в чл. 8, ал. 4 и ал. 5 от с.з., като нарушаване на основните права на човека или съвкупност от действия, които водят до нарушаване на основните права на човека, достатъчно тежки по своето естество или повтораемост, като съгласно ал. 5 действията на преследване могат да бъдат физическо или психическо насилие, закони, административни, полицейски или съдебни мерки, които са дискриминационни или се прилагат с цел дискриминация, включително наказания за отклонение от военна служба, която би довела до извършване на деяния по чл. 12, ал. 1, т. 1-3. Наличието и основателността на опасенията следва да се преценяват с оглед представените в бежанската история на кандидата за статут конкретни данни, като се отчете произхода на преследването, дали то води до нарушаване на основни права на човека, както и закрилата, която може да се получи от държавата по произход.

В настоящия случай правилно административният орган е преценил, че при проведеното с жалбоподателя интервю не се установява спрямо него да е било осъществено визираното в чл. 8, ал. 1 ЗУБ преследване, релевантно за предоставянето на бежански статут, а и самият той не е заявил конкретни обстоятелства, въз основа на които да може да се направи извод за опасение от преследване, основано на раса, религия, националност, политическо мнение или принадлежност към определена социална група. Ето защо преценката на административния орган, че изложените от кандидата мотиви за напускане на страната му по произход не са правно значими за търсената защита, са напълно обосновани. Молителят изрично не е заявил, че спрямо него, държавата му на пребиваване или друг недържавен субект, на когото държавата не може или не желае да противодейства е предприел някакви действия, които да са свързани с преследване. Такива заплахи не са били отправяни и към семейството му. Основният мотив, който кандидатът за закрила изтъква за напускането на А. е, че баща му работил на държавна работа като автомонтьор, а след като талибаните дошли на власт напуснал. След време започнал да работи същата работа за талибаните, но те не му плащали, затова напуснал и тях. Те започнали да го тормозят и настоявали да се върне на работа. Следователно, не се установява на оспорвания да са били нарушени основни човешки права, до такава степен тежки по своето естество или повтораемост, за да се приеме, че е налице преследване по смисъла на относимите правни норми.

На следващо място, правилно е прието, че в случая не са налице и материалноправните предпоставки по чл. 9, ал. 1, т. 1 и т. 2 ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут. Според чл. 9,

ал. 1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице, поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. Няма основания да се приеме, че жалбоподателят е напуснал А., поради реална опасност от смъртно наказание или екзекуция – обстоятелства, визирани в чл. 9, ал. 1, т. 1 от ЗУБ. Срещу него не са били предприети такива действия от официалните власти или от конкретна групировка, която държавата не е в състояние да контролира. Твърдения за обстоятелства от характера на тези по чл. 9, ал. 1, т. 2 - изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, молителят не е направил.

В разпоредбата на чл. 75, ал. 2, изр. 1 от ЗУБ е предвидено, че при произнасяне по молбата за статут се преценяват всички относими факти, свързани с личното положение на молителя, с държавата му по произход или с трети държави. Това изискване е изпълнено, тъй като административният орган е извършил преценка на всички факти и обстоятелства, свързани с държавата по произход на лицето, търсецо закрила. Съгласно общото правило на чл. 35 от АПК, решението е издадено при изясняване на обстоятелствата от фактическа страна. Датата, към която следва да се преценява ситуацията в държавата на произход по отношение наличието на обстоятелствата по чл. 9, ал. 1 ЗУБ е датата, когато съдът се произнася по случая. В тази връзка, съдът изиска актуална справка за ситуацията в А., която съобрази при постановяване на настоящето съдебно решение и която не променя изводите на административния орган, направени с решението за отказ за предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут на Председателя на ДАБ.

От представената актуална справка с вх. № КП-02-377/04.07.2025г. на Дирекция „Международна дейност“ при ДАБ във връзка с общото положение в А. се установява, че талибаните продължават да поддържат и консолидират властта в А.. Това създава период на относителна липса на въоръжен конфликт, но също така и продължително ограничаване на основните права и свободи на афганистанците, особено за жените и момичетата. Лидерът на талибаните Х. А. упражнява нарастващо влияние върху управленските решения на национално и поднационално ниво, талибанският режим в А. поддържа вътрешна стабилност, макар и с помощта на репресивни мерки и управлява икономиката си, макар и на ниско равновесно ниво. Според изложеното в Справка МД- 12-530/30.09.2025г. за отношението на талибаните към лица, свързани с предишното правителство, след превземането на властта талибаните обявяват на първата си пресконференция обща амнистия, като казват, че са помилвали „всички, които са воювали срещу тях“. Талибаните призоваха държавни служители да възобновят работата си; съобщават се случаи, при които са използвани заплахи или натиск в тази насока. Съобщава се, че повечето мъже служители в държавните министерства са се върнали на работа. Жените държавни служители не са били помолени да възобновят работата си, с изключение на някои позиции, за които е оценено, че мъжете не могат да заместят жените, включително работници в образованието и здравеопазването, както и позиции в паспортни и пощенски служби и на международното летище в К.. Въпреки амнистията и призива към бивши правителствени служители да възобновят работа, се съобщава за действия извършени от членове на талибаните срещу лица с този профил, макар и в по-малка степен; отколкото срещу бившия персонал на Афганистанските национални сили за отбрана и сигурност (А.).

Според изложеното в справка МД-02-1261/31.12.2024г. за отношението на официалните афганистански власти към етническата група „узбеки“, същите съставляват 9% от населението на А., говорят тюркски език и огромното мнозинство от тях са мюсюлманисунити. Узбеки и туркмени населяват по-голямата част от обработваемата земя в С. А. и живеят и се прехранват основно от земеделие. Узбеките са четвъртата по големина етническа група в А. (след пащуните, таджиките и хазарите) и съставляват между 6-10% от населението на страната или приблизително 2-2,5 милиона души. Узбеките са сунитски мюсюлмани от школата Х. и говорят форма на узбекския език, известна като южен узбекски. Този език е свързан, но също така и различен от узбекския (наричан още северен узбекски), който се говори в У.. Голяма част от узбеките също така владеят напълно и езика дари. Племенната организация на узбеките е изчезнала предимно сред уседналите общности, въпреки че оцелява в разпръснатите номадски узбекски групи. Афганистанските узбеки са политически сплотени в А. и са представени от Национално ислямско движение или Национален ислямски фронт. Тази организация е основана от и в момента се ръководи от генерал А. Р. Д.. J. M.-yi I. е една от трите основни милиции в Северния алианс, бойната сила, съставена главно от различни от пащуните етнически групи, които се съпротивляват на талибаните в периода 1996 - 2001 година. Генерал Д. обикновено е считан за най-влиятелният военачалник в Северния регион. Фактическото правителство на А. се ръководи от 33-членен временен кабинет, съставен от мъже, които са предимно етнически пащуни. Членовете на кабинета, които са етнически узбеки, включват заместник министър-председателя по административните въпроси молла А. С. Х. (етнически узбек от провинция Д.) и министъра на земеделието молла А. Омари (етнически узбек от провинция Ф.).

Представените от адв. П. в съдебно заседание медицински документи във връзка със стари травми на С. К., установени в областта на главата и ляв долен крайник съдът не следва да обсъжда, тъй като дори и налични, тези стари травми могат по никакъв начин да се отнесат към бежанската му история, разказана по време на интервюто. При проведеното интервю (протокол на лист 33 гръб по делото) молителят изрично е заявил, че никога не е бил отвлечан, насилван или преследван в А.. Имало е опит за изнасилване по времето, когато вече е бил в Турция. Съдебното уведомление от 04.09.2021г. за осъждане на бащата на молителя, представено с превод на български език също не установява относими факти от личната бежанска история на С. К., а евентуално такива за неговия баща. Изслушан в о.с.з. по реда на чл.176 от ГПК жалбоподателят разказва, че баща му се е принудил да замине за У., а след това един човек, който слязъл от една кола го питал къде е баща му и му нанесъл няколко удара по главата и крака, поради което в крака си има пластина, сложена след побоя. После майка му го посъветвала да напусне А., за да остане жив, тъй като непрекъснато ще идват и ще го тормозят заради баща му. По време на интервюто подобни обстоятелства и причина за напускане на А. молителят не е споменавал, разказва ги за пръв път пред съда, което е основание да не бъдат кредитирани с доверие. Освен това, евентуален побой над него от неизвестно лице е криминален акт, за който няма данни да се е оплакал на властите в държавата си по произход, а е напуснал страната в посока през Турция, а в последствие и през България към З. Европа. Обстоятелството, че не е изчакал приключването на административното производство по подадената на 25.03.2025г. молба за закрила пред ДАБ – МС ясно сочи на неговите мотиви за

напускането на страната му А., които са с икономически характер и с цел миграция.

По изложените съображения, издаденото решение за отказ се явява постановено от компетентен орган и при правилно приложение на материалния и процесуалния закон, не са налице фактически и правни основания за предоставяне на статут на бежанец или хуманитарен статут на жалбоподателя, гражданин на А. и жалбата като неоснователна следва да се отхвърли.

Така мотивиран на основание чл. 172, ал. 2 АПК, АССГ, 11 състав

Р Е Ш И:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на С. К., гражданин на А. срещу Решение № 4487/11.08.2025г. на Председателя на Държавна агенция за бежанците при МС, с което му е отказано предоставяне на статут на бежанец и хуманитарен статут.

Решението подлежи на обжалване в 14-дневен срок от съобщаването му на страните пред Върховния административен

СЪДИЯ: